

GEORGE ZAHARESCU

regizor, directorul Teatrului de Operetă, București:

„Fuziunea tehnicii vocale cu expresivitatea”

1. Componentele unei partituri bine scrise (textul muzical și cel dramatic) creează un tot unitar, care acționează deopotrivă și în mod egal asupra atitudinii interpretului liric. Această atitudine — care se situează, însă, în sfera acțiunilor teoretice — este condiționată, practic, de fuziunea *tehnicii vocale* cu *expresivitatea* interpretului respectiv. Mă refer, bineînțeles, la acei care stăpinesc sensurile muzicii, sînt capabili să se concentreze, au imaginație, talent actoricesc și inteligență, un fizic corespunzător, suplețe, ritm și... un glas sănătos. În aceste condiții, cîntărețul trebuie și poate să fie un *interpret*.

2. Sînt nenumărate exemplele textelor clasice realizate în modalități moderne de expresie scenică. Mai ales în teatrul de proză. Probabil, însă, că printre textele clasice (fie de teatru, fie de operă), sînt și lucrări ale căror idei, sentimente și caractere nu mai spun nimic omului contemporan. În multe

cazuri, muzica, pentru că vorbim cu precădere despre teatrul liric — accesibilă, melodică, nu rareori inspirată —, vehiculează texte desuete, fade, șterse, naive, chiar incredibile. În acest gen de lucrări, incompatibilitatea la care se referă întrebarea e foarte vizibilă. În fond, și în cele din urmă, excluzînd exemplele citate, cînd e vorba de interpretarea unui text muzical-dramatic clasic, totul depinde de clarviziunea și talentul creatorilor spectacolului, de formațiunea lor estetică, de imaginație și îndrăzneală. Acolo unde domnesc prejudecățile și teoriile dogmatice, formulate în numele și la adăpostul noțiunii de *tradiție*, e normal să găsim deschise și căile spre „muzele sonore”.

3. Cele mai fructuoase schimburi de opinii și concluzii le furnizează colocviile de regie și interpretare internaționale, călătoriile de studii și documentare, care ne pun în contact cu mișcarea teatrală lirică mondială. Aceste acțiuni constituie necesități primordiale în activitatea artiștilor; după cum o necesitate ar fi și organizarea, pe plan național, a unei dezbateri de specialitate în problemele artei lirice românești. Alte surse de informare, cum ar fi revistele de specialitate, sînt ceva mai greu abordabile, iar presa noastră acordă genului prea puțină importanță.

4. Și da, și nu! Da, cînd e vorba de cazuri izolate; nu, cînd ne referim la generații

PAUL POPESCU

dirijor, Opera Română, București:

„Artistul liric — artist complex”

1. Dacă în trecutul nu prea îndepărtat îi era suficient interpretului de operă să aibă voce, în zilele noastre un bun interpret al teatrului liric este un artist complex, un om de cultură care trebuie să dovedească, în egală măsură, atît calitate de cîntăreț, cit și de actor.

2. Cred că „muzeu sonor“, în sensul direct al expresiei, poate fi nu numai o operă clasică, ci chiar și una scrisă în anii noștri, dacă ideile vehiculate sînt neinteresante, dacă tema și libretul sînt neinspirate și — lucru foarte important pentru momentul cînd i se dă viață pe scenă — dacă regia nu pune în evidență atît ambianța sonoră cît și substanța dramatică a lucrării. În teatrul liric, muzica scrisă de dragul muzicii sau al noului în muzică are o valoare minoră dacă ea nu subliniază ideile nobile și sentimentele înălțătoare.

3. Peste tot în lume, în Est ca și în Vest se fac pași importanți în teatrul liric. Orice rămînere în urmă se recuperează cu dificultate în viitor și, de aceea, pledez pentru o extindere continuă a mijloacelor de informare.

4. Avem o pleiadă de tineri cîntăreți valoroși, cu voci bune — mulți din ei au cîștigat premii la prestigioase concursuri internaționale. Ei sînt pregătiți de conservatoarele din țară să intre în „focul“ scenei. Greul însă abia acum începe. Instituțiile unde au fost încadrați au datoria să le creeze condiții de dezvoltare, să-i promoveze cu tot curajul în repertoriu. Dirijorii, regizorii, toți factorii care răspund de viitorul teatrului nostru liric să-i conducă pe drumul răspunderii totale.

MIRCEA LUCULESCU

dirijor, Teatrul de Operetă,
București:

„Modernizarea forțată
denaturează fondul operii“

1. După cum îl arată și numele, „teatrul liric“ este un teatru în care se cîntă (în cazul operii), sau în care se și cîntă (în cazul operetei). Interpretul, aflat pe o scenă, este deci un actor care emite (și) sunete, nu numai zgomote (cunoscînd că, din punct de vedere fizic, vorbirea înseamnă vibrații neregulate ale coardelor vocale — deci zgomote). Spectatorul vine la teatrul liric să vadă actorii cîntînd, dorind să fie impresionat atît de puterea de întrupare a personajului, cît și de vocea interpretului. Spectatorul vine la *Traviata* să vadă o Violeta tînără, frumoasă, care se mișcă elegant și dezinvolt, în stare să-l convingă (să-i stoarcă lacrimile de rigoare prin puterea ei de renunțare...), care să aibă o voce plăcută etc.

Asta e teoria! DAR... interpreții oameni sînt, și multe din cele omenești nu le sînt străine. Așa încît publicul trebuie să se mulțumească cu ceea ce teatrele pot oferi, cu ceea ce natura, uneori mai zgîrcită, înzestrează vocal, intelectual și fizic pe cîntăreți.